

MŪSŲ Lietuva

Jornal Lituanu «NOSSA LITUANIA»
 DIRETOR PROPRIETARIO RESPONSÁVEL
 Dr. José Ferreira Carrato
 SAVAITINIS LIETUVIŠKOS MINTIES
 LAIKRAŠTIS
 A D R E S A S :
 AV. ZELINA, 706 — C. POSTAL 371
 SÃO PAULO
 ATSKIRO NUMERIO KAINA
 CR. \$ 2,00

NR: 192 (9)

SÃO PAULO — BRASIL — 1953 M. VASARIO MĒN. — FEVEREIRO 28 D.

VI METAI

Savaitinė Politinių Įvykių Apžvalga

Romoje

Šią savaitę baigėsi Europos Anglijos ir Plieno Bendruomenės konferencija, kurią sudaro 6 valstybės.

Konferencijos metu prieita prie išvados, kad Europos gynimo Bendruomenės sutartis pirvalo būti kuogreičiausiai ir be pakeitimų patvirtinta.

Oficialiame pranešime pareiškama, kad susirinkimo tikslas buvo pašalinti nesutarimus išeinančius iš prancūzų pridėtų pataisų prie sutarties.

Prancūzijos užsienio reikalų ministeris Bidault pareiškė, kad Prancūzija nemano pakeisti Paryžiaus sutarties kas liečia Europos Gynimo Bendruomenę. Vyriausybė darys visa, kad sutartis parlamento būtų patvirtinta.

ITALIJA

Europos Gynimo Bendruomenės sutartį patvirtins kovo mėn. - pranešė Italijos ministris pirmininkas.

— Ginčytiniams klausimams spręsti bei išsiaiškinti buvo susitikę Vokietijos ministris pirmininkas Adenauer su Prancūzijos užsienio reikalų ministru Bidault.

Korejos karas

ir taika vėl įneštas Jungtinių Tautų organizacijos dieno tvarkėn.

Politinė komisija, kuriai pirmininkauja Brazilijos atstovas Jožo Carlos Muniz pradėjo savo darbą vasario m. 25 d. Pirmoj eilėj komisija nusprendė svarstyti Korejos karo ir taikos klausimus.

S. Amerikos

užimtą poziciją Korejos klausimu išdėstė paskirtas prie ONU atstovas Henry Cabot Lodge Junior. Jis iš pat pradžių pareiškė, kad neturi jokio naujo pasiūlymo ir gins Indijos priimtą praeitais metais didele balsų daugumo pasiūlymą.

Kaip žinoma pagrindinė nesutarimo priežastis tarp komunistų ir demokratinių kraštų yra nevienodos pažiūros belaisvių gražinimo klausimu. Komunistai nori kad visi karo belaisviai būtų gražinti, o nekomunistai duoda laisvai patiems belaisviams apsisprę-

ti: kad nori gali grįžti pas komunistus, kad nori gali pasilikti pietų Korejoje. Tokių nenorinčių grįžti pas komunistus Kinijon ar šiaurės Korejon yra apie 38 tūkstančius. Čia ir yra užkliuvęs visas reikalas.

Galimybė baigti karą, kalbė jo toliau Amerikos atstovas, neglūdi ONU diplomatijoje, bet komunistų nore toliau karą tęsti.

posėdžiams, siūlė išsikaibėti kuodaugiausia, kad reikalas ir visų nusistatymas būtų aiškus. Šiuo metu karas negali būti tarptautiniu instrumentu politiniams klausimams spręsti. Kvietė dėti nuoširdžių pasitangų taikos būdu visus klausimus išrišti.

Žinoma dar daug bus kalbų, bet Korejos klausimas čia nebus išspręstas. Komunistų pasaulis nori karo, kad silpnin-

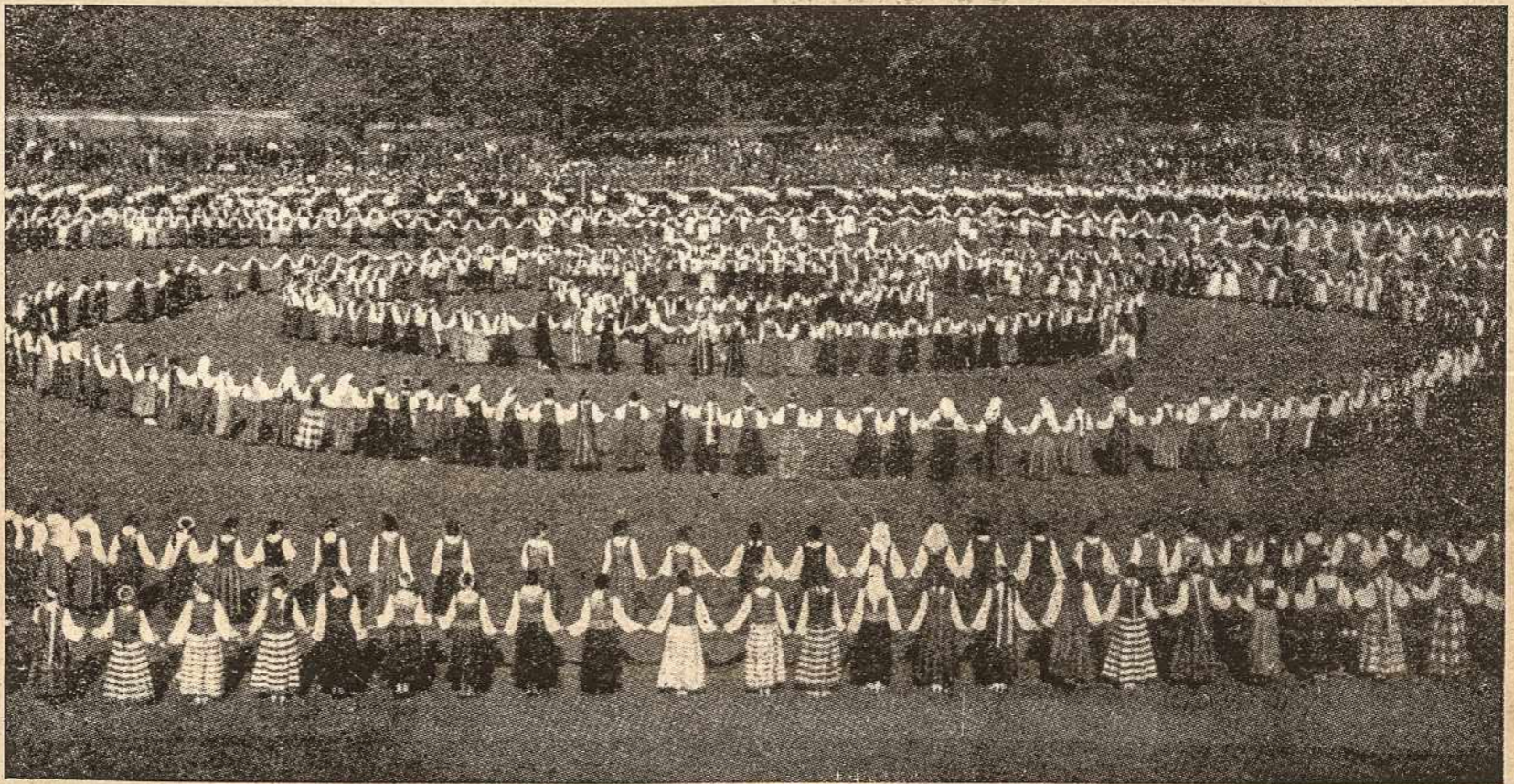
amerikonai tą kariuomenę valgydina, rėdo ir ginkluoja ir dar savo daliniais turi saugoti Europą nuo komunizmo, tai argi vadovavimą turi įteikti kuriam nors prancūzui gerolui, kad patenkinti tuščią ambiciją? Pagaliau ir amerikoniškais doleriais pati Prancūzija keliasi iš škurdo. Amerika duoda užsakymus Prancūzijos fabrikams, kad sumažinti bedarbių skaičių. Visuomet yra lengviau kritikuoti ir duoti visokius planus, agituoti žmones, kai stovi šalia

Prez. Eisenhower ir slaptos sutartys.

Prezidentas Eisenhoweris spaudos atstovams pareiškė, kad visų slaptų Jaltos, Teherano ir Potsdamo sutarčių yra neįmanoma atsisakyti, nes kaikiuriais klausimais Amerika atsiderėtų nepatogioje padėtyje. Pavyzdžiui Berlyno reikalas.

Rusams einant Berlyne prieš amerikonių interesus, pastarieji gali protestuoti.

Bet prezidentas atsisako nuo teisingo sutarčių aiškini-

Taip šoko mergelės Kauno Sporto Stadijone, kada Lietuva buvo laisva.

Be aktyvios rusų kinams ir korejiečiams pagalbos karas jau senai būtų buvęs baigtas. Nuo 1950 metų spalio mėnesio, Jungtinių Tautų kariuomenė kuri yra Korejoje, kovoją nevien tik prieš šiaurės korejiečius, bet taip pat prieš Kinijos komunistus, sovietų pasaulio apginkluojamus.

Kaip straštas ikišęs galvą į smėlį mano, kad jo niekas nemato, taip ir Rusija paskendusi propagandoj, netiki, kad pasaulinė viešoji nuomonė juos laiko atsakominguais.

Visinskis

Maskvos atstovas siūlė geresniam išsiaiškinimui pakviesti šiaurės Korejos atstovus. Bet šitas pasiūlymas buvo atmestas. Jei šiaurės korejiečiai nori derybų tai jas gali tęsti Pan-mun-jone.

Brazilijos

atstovas, kuris pirmininkauja

ti vakarų demokratijas. Daugiau negu aišku, kad ginklo jėga privers priešą kapituliuoti nežiurint kur: Pan-mun-jone ar New Yorke.

De Gaulle prieš Europos kariuomenę.

Gen. de Gaulle patarė Prancūzijai atmesti Europos Gynimo Bendruomenės sutartį, kadangi ji nėra europinė sutartis, bet Amerikos strateginis įrankis.

Sulig Gynimo Bendruomenės nuostatais Europa turėtų vieną ir bendrą kariuomenę, kurią sudarytų įvairių kraštų nustatytas divizijų skaičius.

De Gaulle nori taštinių kariuomenių, katp bijo ligi šiol. Jis bijo Vokietijos apsiginklavimo, nes kariškai sustiprėjusi Vokietija turėsianti vado vaujantį vaidmenį ir Europos politikoje.

Kariuomenė būsianti ne Europos, kadangi jai vadovaus amerikoni.

Esą neatatinka gyvenimo tikrybei.

Beabejo gen. De Gaulle i reikalą žiūri prancūzo generolo akimis, kuris norėtų, kad jo kariuomenė būtų galingiausia Europoje

Tačiau praėjusis karas parodė, ko buvo verta prancūzų kariuomenė su savo Magi not linijomis. Buvo sulaužyta, kaip trapus medis.

Nenori, kad Europos kariuomenė vadovautų amerikoni.

betkokios atsakomybės.

Ir jei vieną dieną Amerikos kariuomenė pasitrauktų iš Europos, 25 valandų laikotarpy Paryžius būtų komunistų rankose Prancūzijos nacionalistai kerta tą šaką ant kurios patys sėdi.

Austrijoj

praėjusį sekmadienį išrinktas naujas parlamentas. Viso išrinkta 165 atstovai. Iš jų 74 atstovai teko liaudies katalikų partijai, 73 socialistams, nacionalistams — 14, o komunistams — 4 atstovai.

Vyriausybė atsistatydino. Bet prezidentas paprašė eiti pareigas ligi naują bus sudaryta. Naujos vyriausybės sudarymas numatoma pavesti dabartiniam ministru pirminkui Leopoldo Figl, katalikų partijos atstovui.

Argentinos - Cilės

valstybės panaikina muitų sienas. Sitokios naujienos ateina iš Cilės sostinės Santiago, kuriame šiomis dienomis lankėsi Argentinos prezidentas Peron. Muitų panaikinimas reikalauja ilgesnio svarstymo. Kol prie to praktiškai bus prieita praeis nemaža laiko.

Prez. Perono vizitas į Čilę buvo daugiau propagandinio pobūdžio, bet ne realiais, konkrečiais reikalais paremtas.

mo, kurio dėka, kuriam nors kraštui galėtų grėsti laisvės netekimo pavojus.

— Persijoje suareštoti aukšti laispsnio kariškiai.

— Rusija ir komunistinė Kinija pasirašė ekonominės pagalbos sutartį

— Romoje vienas banko tarnautojas jau 36 metai kai nemiega. Jo nemiga siekia 1917 metus, kai tapo Austrijos belaisvis. Būdamas belaisviu, turėdamas alkio pojūtį, užsirukė pirmą kart savo gyvenime cigarą. Po šio cigaro surūkymo daugiau niekad neužmigo. Rytmečiais keliais geroj nuotaikoj, tarsi būtų miegojęs.

— Rytų Vokietijoje «valymai» įstaigų tebetęsiami. Atleista visa eilė aukštesnių tarnautojų.

— Šiaurės Korejos 900 belaisvių parašė savo krauju laišką P. Korejos prezidentui prašydami juos priimti kariuomen, kad galėtų kariauti prieš komunistus.

— Šią savaitę pasirašyta Graikijos — Jugoslavijos — Turkijos draugiškumo sutartis. Reiškia karo atvejų prieš Rusiją ir jos talkininkes visais išvien.

— Amerikoj dideli šalčiai ir daug sniego. Vietomis šaltis siekia ligi 40 laipsnių.

Reikalingas advokatas byloms vesti?

Nieko nelaukdamas kreipkis į

Advokata Decio Farias

Raštinė: R. Santa Teresa, 28, 6-to and. salas 604 ir 605.

(kampus Praça da Sé) Fone: 36-8240 ir 32-0064

Lietuvos Globėjo - šv. Kazimiero 350 m. kano nizacijos sukaktis.

Šventieji po mirties negreit Bažnyčios paskelbti šventaisiais. Pravedama visa eilė nuodugnių tyrinėjimų, ar kandidato į šventuosius gyvenimas tikrai buvo šventas. Praeina dešimtys, ir dažnai šimtai metų ligi Bažnyčia vieną ar kitą asmenį pakelia į altoriaus garbę.

Šventas Kazimieras mirė 4 d. kovo 1484 metais sulaukęs vos 26 metų amžiaus. Jis buvo palaidotas Vilniuje. Jo kapą gausiai lankė maldininkai, ypač ligoniai ir vargšai. Jo užtarimu yra įvykę stebuklai, kuriuos konstatuoja jo kanonizacijos byla.

Palaimintuoju buvo paskelbtas 1521 m., o šventuoju 1693 metais. Taigi šiais metais sueina lygiai 350 m. nuo šv. Kazimiero iškėlimo į altoriaus garbę.

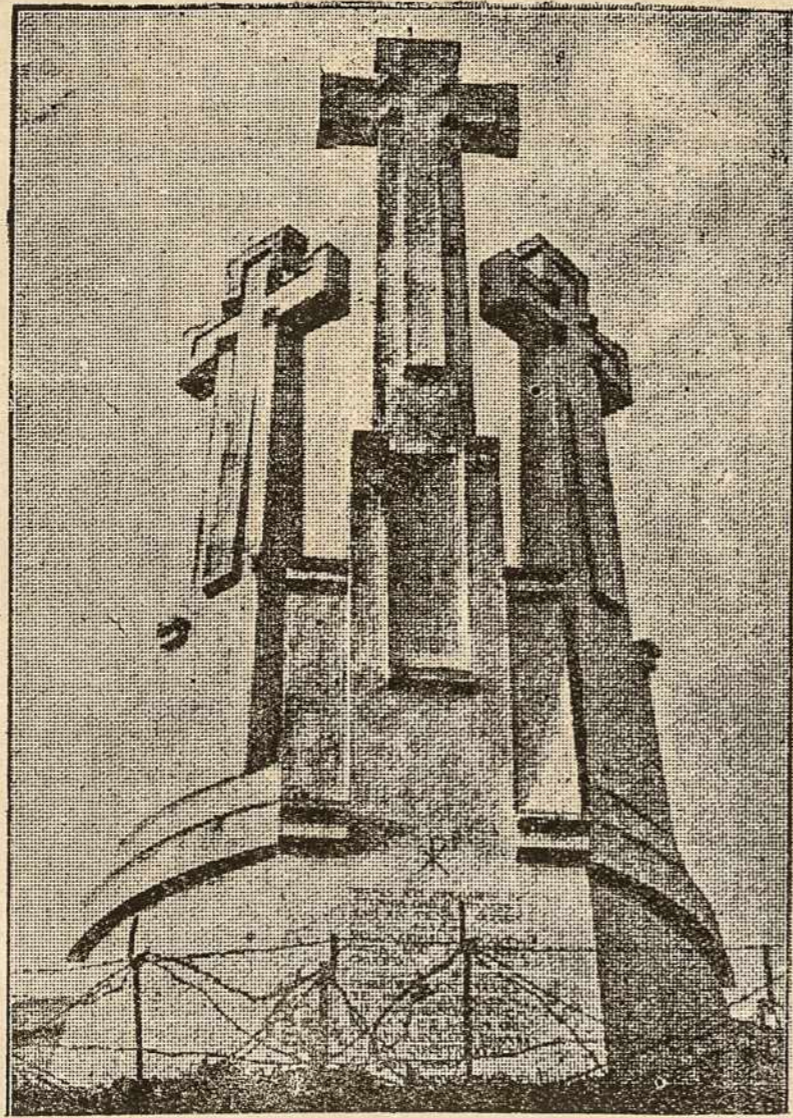
Šv. Kazimiero tėvas buvo lietuvis - Jogailos ir Alšėnų kunigaikštystės sūnus Motina - garsios vengrų Habsburgų giminės. Šv. Kazimieras Lietuvą valdė penkerius metus (1479-1484).

Istorikų tvirtinimu, šv. Kazimieras, nors jaunas, pasižymėjo didele išmintimi ir proto gabumais. Gyveno neramiais laikais, kada Lietuvai grėsė pavojus iš rusų pusės.

Šiandien Lietuva pergyvena didelių nelaimių dienas. Mels kime, kad ir šiuosunkiu metu, kaip anuomet, tuometinei Lietuvai kariuomenei kovojančiai ties Polocko pilimi, pasirodė šv. Kazimieras ant balto žirgo ir padėjo nugalėti priešus, tą stebuklą pakartotų.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVĄ»

Trijų kryžių kalno paminklas Vilniuje.

Nauji apsaugojamieji rūbai kariams

Detroite neseniai paskelbta, kad jau išbandyti ir pradėti masiniai gaminti naujos rūšies ir labai efektyvūs apsaugos rūbai, kurie yra atsparūs ir neperšaujami. Naujajį apdarą jau bandė jūrų pėstininkų dalyvis Korėjos karo lauke, iš kur ir pranešta apie džiuginančius rezultatus.

Pasirodo, kad toji medžiaga gaminta iš vienos stiklo rūšies, kombinuojant auginį su sintetine smala. Tai medžiagai duotas doron vardas. Iš jos pasiūti rūbai saugo karį nuo pažemė lekiančių sviadinių ar net ir šrapnelių. Jau ankščiau Korėjoje buvo naudojami panašios paskirties rūbai, bet jie pasirodė mažiau efektyvūs ir persunkūs ir jais naudojosi veik tik autoveži-

mių vairuotojai. Gi naujasis rūbų modelis yra kur kas lengvesnis, lengviau ir patogiau dengia kūną. Doron yra masiniai gaminamas Micarta bendrovės, kuri yra Westinghouse įmonių dalimi, Pittsburghe, Penn. Tiems fabrikams talkinauja ir Plywoods Plastics Corp. esanti Hampton, S. C.

Iš fronto pranešama, kad doron apsaugo nuo granatų, mortarų šovinių ir net 45 kalib. kulku. Teigiama, kad tas rūbas sumažina šovinio ar skeveldros smogiamąją jėgą, tuo būdu neleidžia pažeisti kūną. Taipgi tas prisideda ir prie karių moralės pakilimo, nes kariai savisaugos ir pasitikėjimo kupini gali ir tinkamiau atlikti kovų uždavinius. Ateity tu išradimu naudosis ne vien tik marinių korpų kariai, bet ir kiekvienas kovotojas Korėjos kovų lauke.

Vladas Andriukaitis

Vytis Gedimino Pilyje

(tikras įvykis)

Šalta ir liūdna Vilniaus gatvėse. Vėjas švaistosi aukštų namų tarpe, draiko smulkų, aštrų sniegą, švilpia bažnyčių bokštuose. Dangus, storais debesimis apklotas, niaurus, slėpingas.

Retai kada nelygiu, jau daug metų netaisytu, gatvių grindiniu pravažiuoja vežimai, pralekia barškėdami, traškėdami išgverę automobiliai arba autobusai, o dar rečiau praeina susikūprinę, apskurę praeiviai... Tik keturkampėmis pasipuošę policininkai, kartais ir revolveriais ginkluoti, kiek viename žingsnyje painiojas gatvėse, išdidžiai žiūri į praeivius, į važiuojančius, į automobilius.

Jie dabar Vilniaus viešpatiai, jų sunki ranka tvarko miesto gyvenimą ir tik nuo jų priklauso visų vilniečių likimas, nes jie lenkai ir jų kepurėse žybcioja išsikėtę baltais lenkų erelis. Iš tolimų Poznanės, Galicijos ir Možūrijos krastų atvykę, jie jaučiasi paniekintoje Lietuvos širdyje šeiminkai. Tūkstančiai jų tartininkų remia jų žygius...

Jau temo. Krautuvėse sužibo elektros lemputės, dangus pajuo, o vėjas vis smarkiau ir smarkiau švaistės siaurose gatvėse.

Didžiąją gatvę ejo du vyrai. Vienas aukštas, plačiapietis, o kitas laibas, vidutinio ūgio.

Pasistatę apsiaustų apikales, giliai užsimauklinę kepurės ant galvų, neskubėdami, atsargiai eiuožė šlidžiu šaligatviu ir tyliai kalbėjosi.

— Svarbiausia, dėde, kad sargas nepamatytų be laiko... Kas iš to, jei dar naktį, nuplėš, kaip našlaitė...

— O, tu, Petriuk, per daug nesikarščiuk! Apsimėm padaryti — ir padarysim! Truks plyš, o padarysim... ramino... vyresnysis.

Jau gerokai pagyvenęs žmogus, raukšlėto, pilko ir nuvargusio veido, tačiau kiekvienu kūno judėsiu rodė, kad susikūpinusiuose savo pečiuose ir į kišenes įkištose rankose rankose sukaukęs daug jėgos ir pasitikėjimo ta jėga.

Ties miesto sodo vartais abu sustojo ir kiek laiko žūrėjo į tą pusę, kur tarp nuo-

gu, sniego apibarstytų medžio šakų tolumoje matėsi tamsus Gedimino pilies siluetas.

Rodos taip netoli, čia pat. — vos girdimai prašnabzdėjo Petriukas.

Jo siauras, vėjo parausvintas, veidelis buvo nulūdęs. Lūpose skausmas žymėjo.

— Pasiėksim, vis ramino jį senesnis.

Netoliese stovėjęs policininkas, įtartinai pažvelgęs į du sustojusius vyrus, lėtai žingsniais ėmė prie jų artintis, bet šie perėjo į kitą gatvės pusę ir pranyko sode.

Sniego užpustyta alėja, pro užkaltais langais būdeles, kuriomis vasarą pardavinėjama gerimai, saldaniai ir papirosai, vyrai nuėjo į priešingą nuo pilies pusę. Dabar jau sūbūbėjo. Vis tamsiau ir tamsiau darėsi. Sode-buvo ypatingai neįjauku. Žmonių nesimatė.

Prieš sodo vidurio, vyrai vėl sustojo. Vyresnis atsėgė apsiaustą ir, nuėmęs nuo krūtinės į baltą maršką suvyniotą ryšulį, pratiesė jį Petriukui.

— Še, broliuk... Dieve tau padėk.

Petriukas abiem rankom paėmė ryšulėlį ir stipriai jį prispaudė prie krūtinės.

— Gal pasiseks... Tu, dėde Antanai, tik sargą dabok.

— Nebijok... Nenorės geruoju savo landynėje sėdėti —

priversiu. — Ir Antanas pakėlė kumsčiais suspaustas rankas.

Paskui išsiskyrė. Petriukas nuėjo tiesiai į pilies kalno pusę, o Antanas nužingsniavo priešinga liukme.

Petriukas ir dėde Antanas — paprastai Vilniaus miesčionys. Petriukas — gimęs ir augęs Vilniuje, o dėde Antanas į Vilnių atvyko prieš 30 metų iš Žemaičių. Petriukas, dirbdamas maspaustuvėje raidžių rinkėju, seną savo motiną maitino, o dėde Antanas vežiojo sunkius krovinius.

Žmonės kuklūs, rodos, tik savo reikalais susirūpinę, jie tačiau sugalvojo padaryti drausmę ir garbingą žygį: naktį iš vasario 15 į 16 dieną nutarė iškelti pavergto Vilniaus Gedimino pilyje Lietuvos valstybinę vėliavą.

Seniai jau jie tai sugalvojo ir rimtai į tą darbą ruošėsi. Dar prieš du mėnesius nupirko gražios raudonos medžiagos, susiuvo ją taip kaip vėliava turi būti susiūta, o dėdės Antano duktė Magdutė si dabru išsiuvo joje — vienoje pusėje Vyčio ženklą, o kitoje Gedimino stulpus.

Dėde Antanas padarė vėliavai metalines auseles užkabinti.

Tą 1928 metų vasario 16 dienos išvakarėse jie abu ir ejo savo sumanymo vykdyti.

J. Augustaitytė Vaičiūnienė

Sv. Kazimiero Malda

Naktis iš ilgesio ir pasakų supinta
Besprogtančių verbų kvape.
Girdi, kaip rasos nuo lapelių krinta
Kalbėdamos su šakele šlapia.

Eini su troškuliu alpingu
Nerimstančia širdim ir liūdesiu didžiu —
Ir taip labai graudu ir ilgu —
Ir driekias miglos nuo žvaigždžių.

Namų langai — kaip akys užmiegotos,
Palydi nuotrupas dienos...
Užgesęs spindulys ant rūmų geležinės grotos —
Tik žymės šviečia ant vartelių rankenos.

Ties Katedros aikšte aušrinė suliepsnoja,
Virš Gedimino kalno plyšta vortinklys,
Ir raiteliai, kaip debesėliai balzganai, išjoja
Šaukliais į miegančias šalis.

Skaistus šešėlis tiesiasi bažnyčios šonu,
Nušviesdamas nišas. Malda tylia
Prie durų klūpo karalaitis apsiaustu raudonu...
Ir nejučiomis suklumpi šalia.

Kad Dievo karalystė mums ateitų...
Jo valią skelbtų slėniai ir kalnai...
Kad neužgultų debesys tėvynės vartų,
Iš dulkių keltųsi naujieji milžinai.

Iš ašarų vainiko perlai krinta...
Užliejo miestą rimitimi vėsos banga.
Kazimiero karūnoj naujas rytas švinta.
Mes einam pasitikti jo su sprogstančia verba.

Kaip gudai kovoja už savo laisvę.

Londone leidžiamas anglų kalba žurnalas «The Eastern Quaterly» išsamiau P. Syčo straipsniu pavaizduoja «Gudiją vakar ir šiandien». Jame aprašoma, kad tuo metu, kai bolševikai bolševikiškais metodais mini Gudijos sovietinės respublikos įkūrimą 1919 m. sausio 1 d., o sovietinės Gudijos atstovas drauge su kitais dalyvauja Jungtinių Tautų posėdžiuose, po visus pasaulio

kraštus išsisklaide antibolševikiniai gudai su jėms išiki maiš likusiais tėvynėje savo tautiečiais toliau tęsia kovą už savo krašto išlaisvinimą. Jie kasmet savo laisvės šventę mini kovo 25 d., nes 1918 m. tą pačią kovo 25 d. buvo paskelbta nepriklausoma Gudijos demokratinė respublika.

Iš minimo straipsnio aiškėja, kad gudų laisvės organizuotas sąjūdis siekia jau 1902 metus ir 1905 rusų revoliuciją Tais laikais iki pat karo aktyviau pasireiškė gudų re-

(Tąsa 3 pusl.)

Petriukui rankos styro nuo šalčio, širdis neramiai tvakėjo.

Pradėjo keltis į pilies kalną. Ejo ne didžiuoju taku, bet šalutiniu. Šaltos ir aštrios krūmų šakos kartkartėmis braukė jam per įkaitusį veidą, o vėjas pakalnėje ne taip smarkus, užlipus aukščiau, pasiutusiu smarkumu žvaistėsi.

Pilyje buvo tamsu ir dyka. Pro atidarus duris ir langus vėjas į vidų prinešė sniego pūsnis.

Petriukas bematant užlipo į pat viršutinę bokšto aikštelę ir uždusęs, apsidairė aplinkui. Apačioje tūkstančiais šviesos taškų žibėjo Vilnius. Vinčiuotų gatvių žiburiai pynėsi, raizgėsi įvairiomis linkmėmis, aukštų namų apšviesti langai lyg pakabinti ore švietė tam saus dangaus fone.

Petriukas atsiduso. Paskui greit atrišo ryšulėlį ir išskleidė vėliavą Sugrubusiais nuo šalčio pirštais sunėrė į vėliavos auseles pakeliamą virvę stipriai užrišo jos galą ir, pasukęs dar metęs vieną žvilgsnį į miestą, atsargiai ėmė traukti virvę už kito galo. Netepti blokai sucypė ir vėliava ėmė kilti. Vėjas išskleidė... Vėliava vis kilo Greitai ji plėvė savo jau pačiam sūbebo gale.

«Kad tik nesuplėšytų vėjas vėliavos, kaip suplėšė pereitą vasarą lenkų vėliavą per Auš-

(Pabaiga iš 2 pusl.)

voliucinė partija, gudų revoliucinė Hramada (draugija), valstiečių sąjunga ir kt. Pradėję reikalavimu sau autonominių teisių, vėliau, su laiku, gudų veikėjai tikėjosi išsikovosią visišką nepriklausomybę. Pirmuoju legaliai leistu laikraščiu gudai laiko «Naša Dola» («Mūsų dalis»), pasirodžiusį 1906 m. rugsėjo mėn. Vilniuje Jam vadovavo broliai Luckievičiai ir V. Ivanauskis, o turinį prižiūrėjo gudų socialistų Hramada. «Naša Niva» išsilaikė iki pat karo ir suvaidino ypač žymų vaidmenį tarp gudų valstiečių ir inteligentų. Jame spausdino savo raštus ir pastabas tokie gudų intelektualai, rašytojai ir poetai, kaip Ales Herunas, Maksimas Bahdanovičius, Janka Kupala, Ciotka, Jadvihinas, Albertas Pavlovičius, V. Lasauskis, J. Losikas, J. Kolas ir kt. Katalikų dvasininkai ir inteligentai ypač rėmė 1913-1915 m. ėjusį periodinį «Biala-rus» ir «Maladaja Bielarus», pasirodžiusį 1912 m. Petrapily.

Kai vokiečiai 1915 m. okupavo vakarinę Gudijos dalį, Hindenburgas 1916 m. okupavo vakarinę Gudijos dalį, Hindenburgas 1916 m. sausio 16 d. išleido įsakymą, suteikiantį gudų kabai lygias teises su kitomis kalbomis viešajame ir kultūriname gyvenime, ypač švietime. 1917 m. spalio mėn. buvo sušauktas visų gudų kongresas, į kurį susirinko 1872 atstovai. Kongresas išrinko prof. Sieradą savo pirminku ir 71 atstovą į kongreso tarybą (Radą). Tačiau tu pačių metų gruodžio 17 d. bolševikai su kulkosvaidžiais ir šarvuočiais kongresą išvairė, vis dėlto kongresas priėmė rezoliuciją, kuria Gudija buvo paskelbta laisva ir nepriklausoma respublika. Tačiau kongreso nariai dar kartą prieš išsiskirstydami susirinko į geležinkelių dirbtuvės ir visus savo įgaliojimus pavedė Radai, o vėliau jos išrinktam vykd. komitetui. Kai bolševikai vėl buvo priversti palikti Minską, Gudijos sostinę, 1918 m. vasario 19 d. visos Gudijos kongreso išrinktas komitetas perėmė valdžios funkcijas Minske ir kaimynijoje. Tų pačių metų vasario 21 d. minimasis vykd. komitetas pasiskelbė vyriausią Gudijos valdžią ir išleido į Gudų tautą atsisaukimą. Pirmajam tautiniam sekretoriatui, kuris vykdė pirmosios Gudijos vyriausybės funkcijas, vadovavo jos pirminkas J. Varonka. Tačiau vokiečiai, vasario 25 d. okupavę Minską, tos gudų vyriausybės nepripažino. Tada Rada savo pilnaties sesijoje, sušauk-

toje Minske, 1918 metų kovo 25 d. paskelbė Gudiją nepriklausoma respublika. Minimoji gudų vyriausybė, kaip ir Lietuvos vyriausybė, pasiuntė telegramą Vilhelmui II, prašydama pripažinti Gudijos Nepriklausomybę, bet, kaip autorius minimajame straipsnyje pažymi, lietuviai šiuo atveju turėjo daugiau sėkmės. Pasitraukus 1918 m. gruodžio mėn. iš Minsko vokiečiams, dėl artėjančio bolševikų pavojaus tiek Rada, tiek gudų vyriausybė pasitraukė iš Minsko. Užėję bolševikai smurtu įvedė bolševikinę sistemą, pagrobdami apie 300 000 km gudų etnografinės teritorijos, kur gyvena, autoriaus teigimu, apie 10 milijonų gudų.

Likusi teritorijos dalis su 2 milijonais gudų pateko lenkams. Tačiau nelengvai bolševikams vyks kraštą subolševikinti. Kaip Kronštate, Kaukaze arba Centrinėje Azijoje, taip ir Gudijoje yra buvę sukilimų prieš bolševikinę valdžią. Net ir pačių sovietų 1924 m. oficiali statistika nurodo, kad gudų teritorijoje kovoja su sovietiniu režimu 40 gudų partizaninių padalinių. Toji kova nėra pasibaigusi nei dabar. «The Eastern Quarterly» rašo, kad tenykščiam partizaniniam sąjūdžiui vadovauja gen. Vituška, kuris 1944 m. su vieninteliu pėstininkų batalionu («Juodojo katinu») pasitraukęs į didžiulius miškus. Tos partizaninės kovos tikslas - sulėtinti Gudijoje sovietinio proceso ir primušinti NKVD veiklą.

Tačiau tikroji gudų tautos tragedija prasidėjo tada, kai krašto valstiečiai buvo jėga suvaryti į kolektyvinius ūkius. Tuo būdu jie buvo padaryti tikri Sovietu vystybinės mašinos vergai. Krašto sukolcho žinimo išlava - kaip ir kituos kraštuose - pradėjo siausti badas. Tada buvo pradėtos masinės valstiečių deportacijos į Sibirą ir Kazachstaną. 1930 m. buvo tarp gudų intelektualų pravesi plataus masto areštai. Tada apie 300 įžymių gudų mokslininkų, rašytojų, politikų ir visuomenės veikėjų bei partijų sąlyg buvo sukišti į kalėjimus ar likviduoti. Net ir garsus gudų poetas Janka Kupala mėgino nusižudyti, tik kitiems pavyko jo gyvybę išgelbėti. Tarp gyventojų buvo sukurta nelegali pagrindžio organizacija, pasivadinusį «Gudų Atgimimo Sąjunga», kuri taip pat užmezgė santykius su ukrainiečiais. Antroji didžiulė areštų banga tarp gudų vadų ir intelektualų buvo pravesa 1933 m. Statistiniai duomenys rodo, kad apie 11/2 milijono gudų buvo deportuoti tik į Sibirą, kur jų

pusvalandį buvo belaisvis savo namuose...

Gatvėse žmonės skubėjo, bėgo savo reikalais; visur buvo paprasta, kasdieniška. Niekas nežinojo, kad senoje Gedimino pilyje plėvėsuoja Vytis, nors gėdulo šydu argaubtas, nors kuklus, bet lietuvių rankomis iškeltas.

O Petriukas su Antanu nuėjo namo, į Vilniaus pakraščius, kiekvienas nešdamas krūtinėje padaryto tautiško darbo džiaugsmą... Rytojaus dieną, kai nepriklausomoje Lietuvoje džiaugsmo vėliavos plėvėsavo, o pavergtoje žmonės dūsavo sunkią okupaciją atminę, Petriukas nuo ankstauro ryto stovėjo spaustuvėje prie raidžių kasos ir mikliai vieną po kitos rinko raides, o Antanus krovė į savo ilgą vežimą prekes iš kraštuvės.

didžioji dalis žuvo nuo neištvėriamų sąlygų. Sovietine terminologijaariant, tai buvęs gyventojų «perkėlimas» ir jų «įkurdinimas naujoje vietoje». Tokie «įkurdinimai» ir «perkėlimai» nėra pasibaigę ir dabar. Tačiau, nepaisydama didelių nuostolių, gudų tauta veda jau daugiau kaip 30 metų nepertraukiamą kovą dėl savo laisvės dvieji frontais: tėvynėje ir laisvame pasaulyje.

Lietuviai taip pat linki iš savo pusės gudams atgauti laisvę ir atstatyti nepriklausomybę, tik norėty, kad nebūtų reiškiamas pretenzijų į senas lietuvių žemes ir nesisavinama ar sugudinama lietuvių tautos istorija, kaip tai kartais mėgina daryti kai kurie gudų veikėjai.

Mūsų Tautinių Uždavinių Akivaizdoje

NUTAUTIMO GRĖSMĖS VISUOTINUMAS

Del keliamo klausimo aktualumo čia talpiname J. Girniaus straipsnį apie mūsų uždavinius. Šis straipsnis yra paimtas iš politinio žurnalo «Lietuva» nr. 2.

Red.

1. Tautinės gyvybės išlaikymas - tai pirmasis mūsų uždavinys. Niekam jis nekelia abejonės, visiems jis savaime aiškus. Visi žinome, kad turi me pareigos nutautėti. Bet lygiai visi matome, kaip ši pareiga gyvenime vargiai vykdoma. Kaip savaime aišku, kad reikia nutautėti, taip savaime suprantama, kodėl nutautama. Negalima dviems dievams tarnauti: sunku gyventi svetur, neįsiliesiant į svetimą gyvenimą, bet besiliesiant į svetimą gyvenimą, savaime išblėsinami saiti su savo tėvų tauta.

Šis dvejopas «savaime aiškumas» ir padaro tautinių klausimų kėlimą ypatinai sunkų. Kadangi tautinės gyvybės išlaikymo uždavinys yra savaime aiškus, atrodo, jog nėra ko daug šiuo klausimu nekabėti. Kas nuobodėsnio, kaip aiškinimas to, ką visi žino? Sutiks su tuo kiekvienas, ypač čia išeidamas iš mūsų įprastinių minėjimų, kur ištisa eilė kalbėtojų kelias valandas įtikinėja savo klausytojus, lyg šiems patiems nebūtų tai aišku. Antra gi vertus, kadangi iš anksto nusilenkiama tai «savaime suprantamam», jog ir mūsų laukia nutautėjimo likimas, bet koks tautinių klausimų kėlimas laikomas (jei ne viešai, tai savo širdy) bergždžiomis. Tai, gal būt, paaiškina, kodėl ir mūsų spaudoje, palyginti, tiek mažai skiriame vietos nutautėjimo grėsmėi, lyg ji nebūtų aktuali. Žinoma, nebūtų prasmės banaliai ašarais lieti, kad reikia nutautėti. Sentimentalus moralizavimas yra mažiausiai patikima auklėjimo priemonė. Tas pats galioja ir mūsų atveju. Bet tai nereiškia, kad dėl to tektų iš viso mažiau kelti mūsų tautinės gyvybės išlaikymo uždavinį. Jei kam taip atrodytų, tektų priminti, kad «savaime suprantama» yra ne tik nutautėjimo pareiga, bet ir nutautėjimo grėsmė. Ne mažiau reikia kelti mūsų tautinės gyvybės išlaikymo uždavinį, o tik kitaip jį kelti: ne šaukti, kad reikia nutautėti, bet konkrečiai svarstyti, kaip galime spirti nutautėjimo grėsmę. Visi žinome, kad reikia

Kotryna Grigaitytė

Kazimierai šventasis

Ar tu girdi, Karaliau, atodūsius Neries? Jau greit ir Tavo karstą kraujo banga užlies.

Ir kalne Gedimino žaizda pačioj širdy. Ar protėvių garbingų Tu aimanas girdi?

Kazimierai Šventasis, mes laisvės meldžiam vis. Prie karsto Tavo liūdi šiandien ir mūsų Vytis.

J. Girnius

vaį ją palieka. Savo gimtųjų namų niekas laisvai nepaliekia, nes kiekvienam yra skaudu juos palikti. Tomis pačiomis sąromis atsiveikina su tėvų šalimi lygiai abeji: ir tremtiniai, ir emigrantai. Ir užtat, gal būtų teisingiau ieškoti skirtumo tarp vieno ir antrų ne motyvuose, kodėl paliekama gimtoji šalis, o intencijoje, koku nusistatymu ji paliekama. Apskritai imant, emigrantas ryžtasi kurtis svetimoje šalyje, tremtinys tik laikinai prabūti, kol bus laisvas grįžti tėvų kraštui. Tai didelis skirtumas. Bet ir jį re liatyvina laikas - tos pačios sąlygos, į kurias tenka patekti. Kada gyvenį svetimoje aplinkoje, nenoromis turi prie jos taikytis: apsiprasti su svetimais papročiais, išmokti svetimos kalbos, įsigyventi į svetimos šalies rūpesčius. Bet kaip čia ir slypi nutautėjimo grėsmė: kas pirma buvo svetima, dabar, į tai įsigyvenus, darosi sava. Situ tuo būdu nutautėjimo grėsmė ir nedaro jokio skirtumo tarp paprastų emigrantų ir politinių tremtinių. Tremtiniai nėra savaime niekuo saugesni prieš nutautėjimo grėsmę už paprastus emigrantus, nes svetima aplinka lygiai atiduoda nutautėjimo grėsmę ir vienus ir antrus. Matome tai šiandien ir mes patys. Kai seniėji išėivi ai mus iš pradžių perspėjo, kad netrukus ir mes susilygin sime su jais, neretas buvo linkęs šiuo perspėjimu tiesiai pasipiktinti. Šiandien vargiai bedrįstų kas ginčyti ano perspėjimo tam tikrą tiesą. Bet vargas, kad ir iš tų pačių, kurie prieš metus kitus piktinosi anuo perspėjimu, dabar nebesipiktina, jog tas perspėjimas pildosi.

Perspėjęs prieš tą netikrą tremtinių išdidumą, kuriuo kartais svarstome mūsų tautinės gyvybės klausimą, einu įieškoti prielaidų, kurios turėtų grįsti mūsų tautinę kovą. Jomis laikau: atvirą žvilgį į nutautėjimo grėsmę, tikėjimą mūsų laimėjimu, mūsų bendro meninę vienybę ir aukos dvasią.

... Ir geležinis vilkas Panery sustaugs...

ros Vartų stebūklingo paveikslas «karūnavimas» lenkų kareivė... - galvojo Petriukas.

Užrišęs pakeliamos virvės antrąjį galą, Petriukas dar ilgai žiūrėjo į plėvėsuojančią vėliavą. Paskui tyliai apleido bokštą.

Sodo viduryje Petriukas vėl susitiko su Antanu.

— Kaip tau?

— O kaip tau? — paklausė vienas antrą.

— Klausyk! — griebė Antaną už rankos Petriukas.

Abu išgirdo, kaip vėjui pučiant plėvėsavo vėliava.

— Sargas sėdėjo namuose. Pro langą pamačiau jį sėdintį prie stalo ir skaitantį laikraštį. Kad tikriau būtų užrėmė duris pasipainiojusiu kuolu, ir kol neišrūčiau dviejų pypkių - kuolo neatėmiau. Numanęs, kad tu jau savo darbą atlikai, atėmiau kuolą ir nuėjau sau... Né nežinojo sargas, kad apie

Iš Argentinos Lietuvių praeities

RASYTOJAS MATAS SALČIUS ATVYKSTA ARGENTINON

Rašo Vladas Veselauskas

1936 m. kovo mėnesyje Bell Isle laisvų atvažiavo į Buenos Aires rašytojas Matas Šalčius Min. Jonas Aukštuolis mums pareiškė, kad Matas Šalčius atvažiuoja kaip oficialus DULR (Užsienio Lietuvos Rėmimo Draugijos) atstovas. Jis turės net paties min. Tubelio įgaliojimus. Tokiu būdu privalote suprasti, kad su juo reikės skaitytis. Jį prie laivo pasitiko mažas lietuvių būrelis. Išlipęs iš laivo, Matas Šalčius pasikvietė lietuvių, kuris atvyko tuo pačiu laivu ir važiavo į Paragvajų. Jo pavardės nebeprisimenau. Padvė jam aparatėlį ir lėpė filmuoti. Buvo nufilmuota scena, kada viena lietuvaitė iškėlė jam gėlių bukietą ir kada Pietų Amerikos žinių redaktorius p. Kazys Kliuga sveikinosi su Matu Šalčium. Argentinos lietuviai niekad tų filmų nematė.

Tautininkai buvo nutarė su ruošti Mato Šalčiaus pagerbimui grandiozinį bankietą. Buvo net ir pakvietimus pradėję pardavinėti, bet įvykiai visą reikalą visai į kitą pusę nukreipė.

Velykų dieną mokytojas Petras Čiučelis, norėdamas pataikauti Lietuvos Tarybos Namams, suruošė Dariaus ir Girėno mokyklos patalpose mažą bankietą. Buvo sukviesti tik L.T.N. nariai ir naujai atvykęs Matas Šalčius.

Nei vienas pasiuntinybės asmuo nedalyvavo, nes švenčių metu buvo išvykę. Lietuvos Tarybos nariai dar tarėsi, ar leisti Čiučeliui bankietą ruošti. Priėjo išvadas, kad leisti, tik reikia žiūrėti, kad jis per dažnai tų baliukų neruošytų.

Prie stalo Matas Šalčius panoro pasakyti kalbą. Rankoje laikydamas Pietų Amerikos žinių numerį, kuriame pirma me puslapyje įdėta didelė Mato Šalčiaus, kaip mes Argentinoje esame įpratę sakyti, plytos didumo fotografija, pradėjo šaukti:

Argentinoje nėra nė vieno padoraus lietuviško laikraščio. Kito dalyko nesugeba, kaip tik vienas kitą šmeižti.

Tarpusavyje susimerkėme, kad kalbėtų. Plepus žmogus lengviau pažinti negu tylus Tame P.A. žinių numeryje buvo išspausdinta prieš metus laiko tilpęs katalikų savaitraštyje Švyturysje pasiuntinybės komunikatas, kodel Lietuvos vyriausybė reikalavo iš Argentinos, kad išduotų Argentinos Lietuvių Balso redak-

torių Kostą Norkų. Pasirodo, kad M. Šalčius yra didelis K. Norkaus draugas. Jie abu yra kilę nuo Marijampolės Kalvarijos ir Lietuvoje buvo gerai pažįstami. Tautininkai Šalčiui ruošta bankietą suspendavo. Susitikę min. J. Aukštuolį viską papasakojome.

— Būkit kantrūs - atsakė ministeris. Kaune Šalčius yra žinomas kaip didelis storžievis. Kartą Kaune vienos sveimosios valstybės pasiuntinio priėmimo, M. Šalčius lygiai taip pat pasielgė lygiai kaip ir su jumis Dariaus ir Girėno vardomokykloje Velykų dieną.

— Bet kodel pone ministeri, mes visomet privalome turėti kantrybės? — paklausiau.

— Kuo mes nusikaltome, kad ko Kaunas nenori, tą mums aut sprando užkaria. Galėtu vieną kitą nusiųsti į Braziliją, Urugvajų, o ne visus siųsti į Argentiną.

— Visi labiausiai nori važiuoti į Argentiną — atsakė Aukštuolis.

1936 m. balandžio m. 5 d. José Verpe salione Matas Šalčius lietuviams laikė paskaitą. Pasakojo mums apie arabus Nupasakojo, kad yra viena arabų tautelė, kurios kalba panaši į lietuvių kalbą. Paskaitai pasibaigus Matas Šalčius skubotai išvažiavo į vokiečių socialistų salioną, kur lietuviški komunistai jam bankietą suruošė. Buvo pirmas kolonijos gyvenime įvykis, kad svečią iš Lietuvos, dargi užrekomenduotą kaip «oficialų» DULR atstovą, min. J. Tubelio rekomenduotą, komunistai būtų priėmę bankietu. Lietuviški komunistai Šalčiaus ne laiko fašistu. Dar nepraėjus nė menesio laiko, jau ruošia bankietus Matyt iš anksto su jais susinešė.

Iš dalyvavusių bankiete girdejome, kad Šalčius komunistams taip kalbėjo:

tams taip kalbėjo:

— Jūs, draugai, veikiate gerai. Turite savo tikslą. Norėčiau daug ką pasakyti, tik man burna uždaryta.

Pasiuntinybė apie tai buvo paformuota.

— Et, kas ką pakalba užku lisyje nereikėtu per daug dėmesio kreipti, — pasakė Aukštuolis. — Žodžius vėjas nu neša. Reikėtų išvengti viešai kelti šiuos dalykus.

Jeigu trečią kartą pasikartos, — grasinančiai kalbėjo Naktis, — kalbėsime apie Šalčių viešai, visai nekrepdami dėmesio, nors jis ir Tubelio įgaliojimus turėtų.

1936 m. balandžio m. 18 d. Argentinos Lietuvių savišalpinė draugija Susivienijimas su ruošė vakarą. Į šį parengimą atsilankė Juozas Naktis ir aš. Po programos buvo suruoštas stalas. Susivienijimo veikėjas p. Andrius Jākubauskas pakviečia mudu prie stalo. Staiga salėje atsiranda Bronius Blavesčiūnas ir Matas Šalčius. Juodu buvo taip pat prie stalo pakviesti. Susivienijimiečiai pradėjo klausinėti; kai neseniai atvykusio, kaip dabar yra Lietuvoje.

Taip, vyručiai Lietuvoje dalykai eina nepergeriausiai. Lietuvoje, norint geriau gyventi reikia turėti nugarkaujis labai lankstus, kad galėtum gerai lankstyti ir mokėtum Kauno paleistuvėms rankas laižyti. Kitaip Lietuvoje valstybinės vietos negausi.

— Bet, ponas Šalčius, ar jums netrodo kalbėjau, — kad jūs savo žodžiais liejate aliejų į ugnį. Argentinos lietuvių kolonija ir taip yra per daug raudona. Panašiais išsireiškimais tvirtinate komunistų veikimą.

— Ponas Veselauskas, jūs užmiršote, kad nėra Varnių. Čia galima laisvai kalbėti. Per daug didelis tėvynėi pataikavimas nėra normalus reiškinys — atsakė Šalčius. — Galiu jums pabrėžti, — tęsė toliau Šalčius, — kad Lietuvos pasiuntinybė skundžia lietuvius policijai.

Lietuvos pasiuntinybės pirmasis sekretorius p. Br. Blaivesčiūnas sėdėjo kartu prie

Stalo. Visą kalbą girdėjo. Jis pasikalbėjime visai nedalyvavo. Visą laiką tylėjo. Pasikėlus nuo stalo, Šalčius prisitarino prie manęs ir paklausė:

(B. d.)

JAU LAIKAS ATNAUJINTI 1953 METAMS «Mūsų Lietuvos» prenumeratą. Laikraščio likimas yra skaitytojų rankose.

TAUTIEČIAI

Norintieji, Santos kurorte praleisti trumpesnę ar ilgesnę laiką, prašome apsistoti pas STEPONAIČIUS. Čia galima pigesne kaina gauti kambarius ir pagal lietuvišką skonį pritaikytą maistą.

Adresas: Jose Menino, g-vė Godo Fredofraga, 173 nr. Bondes: 2, 3, 14, 22, 32.

NAUJOS LIETUVIŠKOS PLOKSTELĖS!

Bendruomenės choras platina naujai įdainuotas plokšteles:

- 1) "Jūreivių Maršas" ir "Baltos Gėlės",
- 2) "Svajonės" — Tango ir "Polka"
- 3) "Malda už Tėvynę" ir "Kur Bėga Šešupė".

Turime ir seniau įdainuotų plokštelių. Plokštelių galima gauti pas visus mūsų choristus pas choro pirmininką Kaz. Ausenką (V. Zelina, Rua Rio Feio 2), nariams remėjams pas Petrą Šimonį (V. Zelina, Rua Venda Nova 46) ir mieste pas Juozą Karpavičių — siuvykloje, Avenida São João, prieš Paštą.

Choro Valdyba.

IRMAOS

BAUZYS

Registrado no C.R.C. sob o n.º 551

AVENIDA ZELINA, 749 — VILA ZELINA — S. PAULO

Aberturas de firmas
Encerramentos de firmas
Transferencias de firmas
Contratos na Junta Comercial
Distritos na Junta Comercial
Escritas Fiscais
Escritas Comerciais

Contratos de locação
Cartas de Fiança
Requerimentos
Balancos
Alvarás diversos
Seguros de Fogo e
Seguros de accidentes

HORÁRIO das 8 às 19 horas.

Nori patogioj, gražioj vietoj, pamary — Praia Grande įsigyti žemės sklypą?

Neuzmirsk apsilankyti Suarão.

Ten yra elektra visose gatvėse įvestas vanduo. Yra viešbutis, restoranas, bažnyčia, mokykla. O svarbiausia, kad prie visų šių pagerinimų kaina pusiau mažesnė, negu kitų šalia esančių sklypų.

Via Anchieta — nauja autoestrada eina skersai Vila Suarão. Taip pat yra ir geležinkelio stotis.

Daugiau informacijų «Mūsų Lietuvos redakcijoje».

Statybos medžiagos sandėlis ir įvairių geležinių daiktų, indų bei darbo įrankių krautuvė tiksliai pas

JAKUTIS & LAPIENIS LTDA.

AVENIDA DR. GIACAGLINI, 34-C

VILA ALPINA

Metalo Išdirbinių «Industria Strazdas»

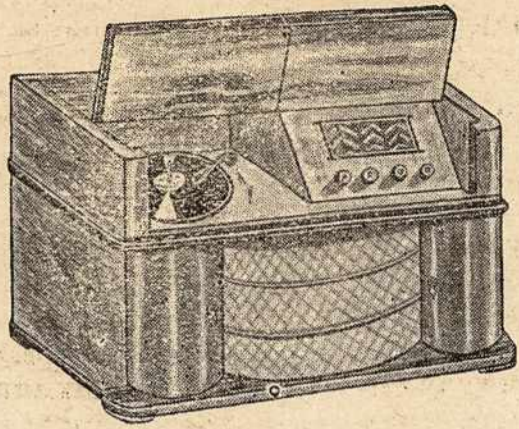
atlieka įvairius geležies bei metalo išdirbinius, kaip šaltkalvystės, galvanizavimo ugnimi, liejimas, varžtų bei kablių dekaloms eternitui ir brazilitui.

Fabrikas: Rua Feliciano Bicudo, 28 - Skersgatvis iš Rua Ibitirama V. Prudente.

Raštinė: Rua do Carmo, 138 - 3.º S/306 - Fone 33-3865 São Paulo

Sprindys & Cia

PARDUODA

TOBULIAUSIAS RADIO VITROLAS.

balso grynumas, skambumas

Sprindys & Cia — Largo S. Jose 1.

Kaip niekur kitur. prieinamiausiomis kainomis.
Parduodama patogiomis sąlygomis ir išsimokėjimui

Rastinės Darbai ir Teisiniai Patarimai

Naturalizacija, inventorius surašymas, išieškojimas skolų, persiskyrimai (desquites) nuomininkų išvaymas, kriminalinė ir darbo teisė.

Darbininkams patarimai veltui.

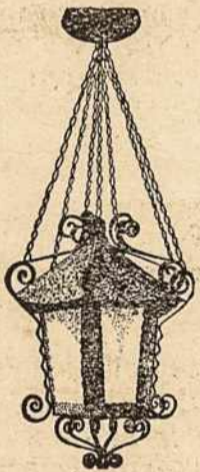
Galima kreiptis šiomis valandomis nuo 10 iki 12 val. ir nuo 16.30 iki 19 val.

Rua Roberto Simonsen. 13 -- 3º — salas 306 - 310
(Senoji rua do Carmo ir kampas P.ça Clovis Bevilacqua)
São Paulo

MEKANIKOS DIRBTUVE

Gaminami įvairiausių braižinių vitražai, vieliniai tinklai tinkavimui ir tvoroms, langų stiklų apsaugos, užtvaros, geležinės durys ir vartai, banguotos skardos durys pagal mastą.

Gaminami žibintuvai įvairiausių tipų. Daromi įvairių dydžių gražtai žemei gręžti. Pardavimas grynais ir išsimokėtinai.

LEONAS VARNAUSKAS

Telefonas (recados) 3-0767

Rua 12 N.º 39 — Vila Zelina
Avenida Zelina N.º 714 — (fundos)
Caixa Postal 4118 — São Paulo

RUA BARÃO DE ITAPETINGA, 275 — 7 AND. — SALA 73
TEL. 34-7482 — SÃO PAULO

Foto-Studio "BERNARDO"

IKURTA 1890 METAIS

Išpildo meniškai įvairius foto darbus. Specialybė padidinti tamsiuose tonuose ir sepia, spalvinimai aliejiniais dažais ir pastele.

ARTHUR SCHMIDT

Priimami pakvietimai į namus — Senų portretų reprodukcijos
RUA SÃO CAETANO, 447 — TEL. 4-5576 — SÃO PAULO

Industria e Comercio de Calçados

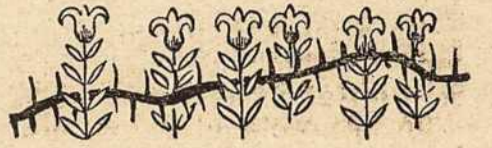

SPECIALYBĖ BATŲ: vyrams, moterims, panelėms, futbolistams, vaikams...

Rua Javaés, 719 -- São Paulo

Nori, kad «Mūsų Lietuva» būtų lietuviškojo gyvenimo veidrodis?

— Bendradarbiauk joje pranešdamas visas naujienas iš savo apylinkės, miesto ar interjero.

SKAITYK IR PLATINK
«MŪSŲ LIETUVA»

UM RECANTO PARA VOCÊ nas lindas praças do Jardim RIVIÉRA

JARDIM RIVIÉRA

Santo Amaro apylinkėje - nustabaus grožio gamta sveikas klimatas, tik už 18 km. nuo Praça da Sé, geras kelias, tarp dviejų ežerų. Puiki proga dabar įsigyti žemės sklypą su mažu įnešimu ir ilgalaikiu išsimokėjimu — 100 mėnesių

Reikalingų informacijų gauti tik pas vienintelį įgaliotinį šias žemes pardavinėti mūsų tautietį Kazį Kmiliauskį, rua Benjamin Constante 23, 1-o andar sala 6. Fone: 34-5914. Šiokiadieniais iki 17 val. Sekamdieniais ir šventėmis 8-9 val. ryto.

Suinteresuotus nuveža ir parveža. Iš Santo Amaro eina autobu. sai Jardim Riviéra. Iš Socorro galima nuplaukti laiveliais.

CASAS SÃO JORGE

PRENGIA VYRUS NUO GALVOS IKI KOJU

Batai, skrybėlės, marškiniai, kaklaraiščiai, kojines, lietsargiai,

Taip pat batukai moterims ir vaikams.

Viskas geriausios rūšies, patvaru, gražu ir pigu.

IŠ FABRIKO TIESIAI VARTOTOJUI.

JORGE MATELIONIS

KRAUTUVĖS:

Rua São Caetano, 526
Fone 35-3260

Rua São Caetano, 510
São Paulo

VIENINTELIAI ATSTOVAI
GARSIOJO VANDENS
LINDOYA

ALAUŠ VARYKLOS COLUMBIA S/A.

GAMINIŲ PLATINTOJAI

IRMÃOS CARRIERI LTDA.

Lindoya vanduo yra senai žinomas gėrimas, kurio puikų veikimą į žmogaus sveikatą jau visi yra vienbalsiai pripažinę. Pabandykite, įsitikinkite ir visados naudokite!

RUA DINO BUENO, 795 a 835 Caixa Postal 3967
TELEFONES: 51-4019 e 51-2223 S A O P A U L O

Lietuviai BRAZILIJoje

Sveikinimai.

Vasario 16 d. proga Lietuvos Konsulą São Paulyje p. A. Polišaitį sveikino:

Jo Ekselencija Ponas Lucas Nogueira Carcez São Paulo Gubernatorius per Protokolą Šefo Pavaduotoja, Jo Eminencija São Paulo Arkivys kupas Kardinolas Dom Carlos Carmelo Vasconcelos Mota per savo Pavaduotoją Jo Ekselenciją Vyskupą Dom Paulo Rolim Loureiro, São Paulo Estado Valdžios Protokolo Sefas Ponas Prof. Dr. M. Franchini Netto, São Paulo Estado Teisingumo Sekretorius Ponas Dr. José Loureiro Junior, São Paulo Universiteto Rektorius Ponas Prof. Dr. Ernesto Leme, Latvijos Ministeris Ponas Dr. P. Olinš, JAV Generalinis Konsulas Clarence Brooks, Konsulas Paul Lynn Guest, Argentinos Generalinis Konsulas Carlos Federico Silva Guzman, Anglijos Generalinis Konsulas Norman Mayers, Austrijos Generalinis Konsulas Otto Heller, Belgijos konsulas Maurice Emile Weckx, Kosta - Rikos konsulas Osvaldo Reis de Magalhaes, Kolumbijos Generalinis konsulas Gonzalo Villegas, Estijos konsulas Dr. Ferdinando Saukas, Ispanijos Generalinis konsulas Federico Gabaldony Nava, Ekvadoro konsulas Guido de Feio, Guatemalos konsulas Dr. Adhemar da Rocha Azevedo, Olandijos Generalinis konsulas Vaute, Honduros konsulas André Ortęga, Italijos Generalinis konsulas Dr. Alfredo Nuccio, Japonijos Generalinis konsulas S. Isgiguro, E. Libano Generalinio konsulo p. Bulind Beydoun, Liuksemburgo konsulas Nicolas Hientgen, Norvegijos Generalinis konsulas Torleiv Kokkinn, Portugalijos konsulas Humberto Alves Morgado, E. Šveicarijos konsulo p. Eduard Bruegger, E. Salvadoro Generalinio konsulo p. Alberto Berra, Švedijos Generalinis konsulas Erik Forssell, Pabaltijo Valstybių Bičiulių Draugijos Garbės Pirmininkas Ponas Dr. Synesio Rangel Pestana, Prof. Dr. Bueno de Azevedo Filho, Klebonas Kun. P. Ragažinskas, mok. Juozas Jurgilas, Kun. K. Miliauskas, Kap. Juozas, industrialas, Aleksandras Bumblis, S. Bakšys, São Paulo lietuvių laikraščių Redaktoriai, Sąjungos Pirmininkas Mario Dantas, Savišalpos ir Kultūros Bendruomenės «Lituanija» Pirmininkas Inž. Z. Bačelis su Ponia, mok. - rašyt. K. Pažeraitė, mok. St. Kubiliūnas su Ponia, Vyr. skilt. Antanas Rudys, mok. St. Jūrevičius, Liet. Menininkų Klubo Pirmininkas Juozas Januškis, industrialas St. Vancevičius, Juozas Karpavičius, rež. A. Žibas, Inž. Ivanauskas, Latvių Sąjungos Brazilijoje Prezidentas, Prof. H. Valavičius, Meksikos konsulas Com. Dr. Domingos Laurito, industrialas J. Vasiliauskas ir kiti.

Nepriklausomybės Šventės Minėjimas Rió de Janeire

Vasario 16 dieną vietinė lietuvių kolonija paminėjo iškilmingomis pamaldomis Rosario bažnyčioje ir civilinių aktyvų po mišių bažnyčios salėje. Lietuvos atstovai ministerį Meierį tą dieną vizitavo prezidento Getulio Vargas atsto-

vas ministeris Coelho Lisboa, specialiai atvykęs iš Petropolis, kur dabar vasaroja prezidentas ir jo bendradarbiai, Vyriausybės bei kanceleria João Neves da Fontoura vardu vizitą Liet. pasiuntinybėn padarė ministeris Castelo Branco, URM-jos diplomatinis introductorius, be to daug žymių Lietuvos draugų. Telegramomis sveikino ministerį Meierį — J. Amerikos Valstybių, Vokietijos, Austrijos, Japonijos, Graikijos, Vatikano, Urugvajaus, Malios Ordeno, Haiti, Parnamos, ambasadoriai. Estijos, Latvijos atstovai bei paskirti asmenys ir organizacijos (Vilniaus Krašto s-ga iš Chicago, Pozitivistų Klubas bei Jungtinės Radijo stotys iš Rio, P. Čiuvinškas iš São Paulo etc.) Pažymėtinas Brazilijoje gimusių lietuvių delegacijos apsilankymas pas ministerį Meierį, kuriam jaunieji lietuviukai Gražina Pauliukonytė ir Edmundas Dubauskas įteikė didžiulę rožių pintinę.

Vasario 18 d. 22,30 val. Lietuvos Nepriklausomybės šventei pagerbti Rio Miesto S-bės Radio Roquete Pinto paskyrė visą pusvalandį, kurio metu buvo pateiktas žodžio ir lietuviškos muzikos montažas, parengtas Luiz Emery Trinda de, Liet. Pasiuntinybei padedant. Dienraštis «O Jornal» turės per 1.000.000 skaitytojų šį dieną ir pats apie genocidą Lietuvoje ir pateikė faktų apie Lietuvos pažangą ligi 1940 m. okupacijos.

Rio, 53 2 21.

APYSKAITA

Vasario 16 minėjimo įvykio vasario m. 15 d. alameda Nothmann 275.

Išlaidos:

1. Salės nuoma Cr \$2.500.
 2. Autobusas chorui Cr.400.
 3. Programų spausd. Cr.275.
 4. Autorių sandikatai Cr.100.
 5. Prefeituoro leidimas Cr.28.
 6. Policijos leidimas Cr.27.
 7. Smulkios išlaidos Cr.70.
- Viso išlaidų ... Cr.3.400,00
- Pajamos susidarė už programą gautos sumoje Cr.2.275,00.
- Taigi minėjimas davė nuostolio rengėjams Cr.1125. Ši nuostolių lygiomis padengia organizacijos ruošusios minėjimą, būtent: Liet. Kat. Bendruomenės choras, L. K. Vyrių Brolija, Liet. Menininkų Klubas, Sav. ir Kultūros Bendruomenė «Lituanija», Kiekvienai organizacijai iš savo išdota tenka pridėti po Cr.187,50. Pinigus prašoma įteikti kun. P. Ragažinskiui.

Vasario 16 Rengti Komitetas

Vasario 16 - toji Rio de Janeire.

Lietuvos Nepriklausomybės šventę Rio de Janeiro lietuviams šventė 16 vasario.

Šventės rengėjais buvo Liet. Kat. Bendruomenė ir Sąjunga Dašnava.

Lietuvos nepriklausomybės 35 metų sukakties minėjimas pradėtas pamaldomis Rosario bažnyčioje 10:30 val., kurias atlaikė kolonijos kapelionas kun. J. Janilionis ir pasakė pamokslą apie tėvynės meilę tikėjimo šviesoje. Pamaldų metu giedojo «Dainavos» choras vadovaujant p. J. Malaiš-

kai ir vargonais akompanuojant atvykusiam svečiui misi Jonieriui pranciškonui Tėvui Valdomirui Šatui. Bažnyčioje skambėjo giesmės ir himno aidai. Pamaldose dalyvavo min. F. Meieris ir p. Krause, buvęs konsulas Vienoje. Tuoj po pamaldų visi iš bažnyčios susirinko salėn, čia pat prie bažnyčios. Minėjimą pradėjo «Dainavos» pirmininkas J. Malaiška. Prezidiuman pakvietė min. F. Meierį (kuris atvyko pavelintai, vaišių metu, nes buvo užimtas pasisuntinybėje priėmimu svečių. Iš anksto Pasiuntinybė nebuvo susitarusi su organizacijomis dėl minėjimo valandos. Buvo ruošia ma atskirai), kolonijos kapelioną kun. J. Janilionį, «Dainavos» S-gos pirm-ka J. Malaišką, Liet. Kat. Bendruomenės pirm-ka J. Adomavičių, svečių Tėvą Praucišką Šatą kun. F. Jakubauską ir p. p. Audenius.

Iš garbės prezidiumo kalbėjo jo pasidžiaugdamas kolonijos darnumu svarbesniais momentais.

Šventei pritaikintą Brazilijos eileraštį deklamavo p. B. Malaiškienė. Toliau p. Audenienė skaitė paskaitą portugalų liškai išskeldama pastebimas kolonijoje silpnybes ypatingai veiklumo sumenkėjimą viešo se pasirodymuose, giliai atjautė mūsų tautos kančias kurias mes lietuviams, išsiskirstę po įvairiais pasaulio šalimis, paskendę smulkmenose, apsidengę egoizmu šydais baigiame užmiršti.

Prelegentė veiklumo pavyzdžiais nurodė min. F. Meierį ir rašytoją P. Babicką. Tačiau čia reikalingas buvo vienas paaiškinimas, kad minėti asmenys lietuvių reikalams daug dirba diplomatijoje ir propagandos srityse, bet tik ne su kolonija, nes pavyzdžiui nė Vasario 16 minėjimo reikalui nebuvo jokio bendro organizacijų ir oficialių įstaigų atstovų pasitarimo.

Kun. T. Jakubauskas skaitė «Paskutinės dienos Lietuvoje» - atsiminimus, pažiūrėjo žodžių paryškindamas anų sunkių dienų pergyvenimus. Primindamas žuvusius ir dabar žūs tančius tėvynės laisvę, prašė susirinkusius pagerbti juos su sikaupimu sugiedant «Marija, Marija».

Vyrai «dainaviečiai» sudainavo «Lietuva brangi» ir kartu su visais dalyviais «Leiskit jį Tėvyne».

P. D. Strimaitytė deklamavo Maironio «Atgimusi Tėvyne».

«Dainavos» pirmininkas padėkojęs šventės dalyviams, o jų kai kurie buvo iš toli, pav. pp. Čičenai iš Porto Alegre, kvietė visus prie stalo, kurį paruošė Romualdas Gaulia pasistiprinti vyno stiklu ir sausainiais.

Minėjimas praėjo nuoširdžiai lietuviškoji nuotaikoj ir paliko dalyviams gilias įspūdžio.

Koresp.

P. Dubauskai, kaip ir kiekvienais metais Vasario 16 proga savo namuose surengė priėmimą, kuriame dalyvavo p. min. F. Meieris ir kiti kvieisti svečiai.

Liet. Kat. Bendruomenės choro valdyba ruošia planus artimesnei ir tolimesnei atečiai. Nori pravesti naujų chorių vajų — papildinti cho-

ra. Tėvai prašomi raginti jaunimą dalyvauti chore.

Praėjusį sekmadienį L. K. Vyrių Brolija trimis autobu sais buvo išvykę į pamari - Santos.

VARDADIENIAI

-- Vasario mėn. 24 d. buvo vardo diena Motiejaus Tamaliūno, vieno «M. L.» leidėjų. Ateinančią savaitę, 4 d. kovo Kaziai, kurių mūsų kolonijoje yra apšėiai, ir yra geri «M. L.» bičiuliai, švęs Kazimierienės.

PAIEŠKO

Klemenso Vasiliausko kilusio iš Makariškių km., Daugų parapijos, išvykusio Brazilijon apie 1926 metus Dionizio Vitkausko buvusio Dušnionių girijos eiguliu.

Paieško K. Ščenulevičius gyvenantis Amerikoje.

Marija Mažetfenė, kilusi iš Gižų, Vilkaviškio apskri.

1. Kastulės Micušutės, Gudelių km. Vilkaviškio valsč.
2. Magdalenos Kiveriutės, kišios iš Surgučių kaimo Savenavos valsč.

Atsiliepti: Av. Zelina 706 Vila Zelina São Paulo.

PRANEŠIMAS.

Savišalpos ir Kultūros Bendruomenės Lituanija Valdyba praneša savo nariams, kad kovo mėn. 8 d. 15 val. Vila Zelinos parapijos mokyklos salėje, saukiamas visuotinas narių susirinkimas. Bus renkama nauja valdyba. Visų narių dalyvavimas būtinas.

15 val. nesusirinkus reikia mam narių skaičiui, po valandos, t. y. 16 val. susirinkimą skaitomas teisėtu prie bet kokio narių skaičiaus.

Valdyba.

L. Jarmalavičius prie av. Zelinos stato dviejų aukštų namą.

Moksleivių ateitininkų susirinkimas šaukiamas kitą sekmadienį mėn. 8 d. kovo.

Ateinančią savaitę bažnyčia pasipuoš dar trimis naujais vitražais: šv. Kazimiero, šv. Onos ir P. šv. Apreiškimo.

PRANEŠA:

«Advokato Jurgio Dargio ir jos dukters Elėonoros Daružienės pasus, duotus mūsų Pasiuntinybėje Londone 1945 metais, kaip dingusių, laiky be vertės o radusius juos prašoma atsiųsti: Consulado da Lituania Rua Jaguaribe, 477. São Paulo.» —

Šią savaitę São Pauli lankosi Rio de Janeire gyvenantis lietuvis p. Žvironas.

JAUN. SKAUTŲ SUEIGA

Kviečių visus jaun. skautus (vilkiukus ir paukštytes), o taipogi ir norinčius stoti į skautų organizaciją, sueigon, kuri įvyks šių metų kovo 1 dieną 15 val. D.L.K. Vytauto vardo mokyklos patalpose, Viloje Beloje.

Būtų malonu, kad drauge atvyktų ir tėvai

Vyr. skilt. Antanas Rudys

YRA LAIŠKŲ

Rev. A. Miliui, K. Sešgelgiui, Vl. Karaškai, El. Matuzonitei, Zitai Levickastei, H. Kazokui, H. Guzikauskui, Ant. Lazdauskui, M. Rimšaitėi, Kazui, Raulgalui, J. Davidavičienei, Pr. Stunguriui, Robertui Mockui, Mirolasv. Prismik.

SKAITYK IR PLATINK «MŪSU LIETUVĄ»

REIKIA BALDŲ? KREIPKIS Į TAUTIEČIO J. L. Galinską Ltd.

BALDŲ SANDĖLĖ
AV. DR. GIACAGLINI, 71-C — V. ALPINA.

Casa Sprindus & Cia.

PRAÇA SÃO JOSÉ, 1 — V. ZELINA — S. PAULO
VISOOMET RASI SAVO ŠEIMOS ŽIDINIUI
NAUJANYBIŲ

Geležies reikmenų, dažų, lėkščių, aluminių indų, įvairių daiktų dovanoms, įvairiausios rūšies pečių-fogonų, siuvamų mašinų, radio, plokštelių ir t. t.

Visa tai galima gauti UŽ PINIGUS ARBA
ISSIMOKĖJIMU!

Prie pat autobuso Nr. 93 sustojimo vietos.